

A két liberális párt egyesüléséről írnak

A kibékülésre az adott okot, hogy a két párt külön-külön nem kerülhet kormányra, már pedig a husos fazékról nem szívesen mond le Duca se, Bratianu György se

A szociáldemokraták a revízió ellen

Bukarest, máj. 15.

A szociáldemokrata-párt vasárnap tartotta kongresszusát Bukarestben. Nagy fel-tűnést keltett, hogy a szociáldemokrata párt élesen állástfoglalt a revízió ellen.

A szociáldemokrata párt kongresszusán résztvevő Pajor a magyar szociálisták kiküldöttje is.

Vickendeznek a miniszterek

Bukarest, máj. 15.

Vaida miniszterelnök Kolozsvárra utazott rokon látogatásra. Ugyancsak Kolozsvárra utazott Madgearu pénzügyminiszter is, aki a pénzügyigazgatóságokat vizsgálja felül. Mironescu belügyminiszter Szinájába utazott üdülésre.

Duca külföldi útja
Bukarest, máj. 15.

Duca a liberális párt vezére június folyamán külföldre utazik és Anglia, Franciaország vezető politikusával keres érintkezést. Külföldi útja során Duca el fogja kerülni Németországot.

Egyébként a liberális párt május 21-én Kolozsváron gyűlést tart, amelyen Duca is fel fog szólalni. Június 4-én minden megye székhelyen gyűlést tart a párt.

Brassóból jelentik: Bratianu György pártja vasárnap nagygyűlést tartott Brassóban. A gyűlésen sokezer ember vett részt és megjelent azon Bratianu György egész vezérkarával. A gyűlést nagy érdeklődés előzte meg, mert Bratianu Györgytől fontos nyilatkozatot vártak. Bratianu hangoztatta, hogy ragaszkodik a régi liberális párt tradíciójához. Majd ostromozta a mai kormányzatot és kijelentett, hogy pártjával készen áll arra, hogy átvegye az uralmat, amelyért vállalja is a felelősséget.

Uj korszak kell, tiszta liberális az egyedüli, amely a parlamentarizmusra épülve, biztosíthatja az ország rendjét s fejlődését.

Uj pénzügyi politikára van szükség Romániában — hangoztatta Bratianu György. — uj levegőre a közigazgatásban és a pénzügyi vezetésben.

A gyűlés után bankett volt, amelyen melegen ünnepelték Bratianu Györgyöt. — Bankett közben fogadta az újságírókat, akik előtt újból hangoztatta, hogy már az uralkodó előtt is kifejtette programját és az uralkodóval is közölte, hogy vállalja a kormányzás felelősségét.

Kibékül a két liberális párt

A „Cuvantul“ megállapítja, hogy Bratianu György legutóbbi nyilatkozatából az tűnik ki, hogy egyesíteni akarja pártját az óliberálisokkal, azonban Duca elnöksége nélkül Duca hallani sem akar Bratianu György-

ról pedig kétségtelen, hogy

mindaddig, amíg a két liberális párt nem egyesül, nem kerülhetnek kormányra.

A „Cuvantul“ szerint ha a kormányrajutas és Duca személye között kell választani, a párt — Ducát fogja feláldozni.

Uj román valutáról ír a „Dimineata“

A „Dimineata“ cikket ír a londoni világgazdasági konferencia várható eredményeiről Romániára nézve. A lap megállapítja, hogy Londonban valószínűleg egy új va-

luta-alapot teremtenek. Romániának a külföldi hitelezőkkel megkötött egyezményes után nem sok fizetési kötelezettsége van, úgy hogy

a termés értékesítése s a külkereskedelmi mérleg feljavítása érdekében még a londoni konferencia előtt új pénzügyi rendszert kell teremteni Romániában.

hogy ily módon a termelést a belföldi tartozásoktól is mentesíteni lehessen. A „Dimineata“ szerint felelős ténylezők már foglalkoznak ezzel a gondolattal és egyelőre adatokat gyűjtenek.

Mi ez? Válasz Hitlernek?

Zita királyné Bécsben van?

Hivatalos helyen cáfolják a hirt, de...

Bécs, máj. 15.

A „Son- und Montagszeitung“ szerint Bécsben olyan hírek vannak elterjedve, hogy Zita királyné automobilon Innsbruckon keresztül Bécsbe érkezett. A volt monarchia szolgálaton kívüli tisztjeinek egy csoportja — a hírek szerint — a királyné rendelkezésére bocsájtotta szolgálatait. Zita királyné bécsi tartózkodásáról szóló híreket hivatalos helyen cáfolják.

Mi mindent meg nem ér az ember

Brandsch megtagadta Hitler!

Az óvalos szász politikus kijelentette, hogy a romániai németeknek nem kell a revízió

Bukarest, máj. 15.

Tegnap Brandsch Rudolf, a szászszág vezére nagy beszédet mondott Szebenben. A beszéd bővelkedett a szenzációkban s ismét újabb oldaláról mutatkozott be a magyarság „igazi“ barátja.

„A szászoknak — mondta Brandsch — a politikája teljesen más, mint a németországi hitleristáknak. A szászszág kisebbség, Hitler azonban nem a kisebbség politikáját vallja“.

Brandsch beszéde további során élesen állást foglalt a revízió ellen.

— A romániai németeknek nem szabad a revíziós politikát támogatni — mondotta a „vezér“ — hanem lojális állampolgára kell, hogy legyen minden német az országnak.

A Lupta gunyosan jegyzi meg: „Vajjon, ha megkérdeznők a németek többi tagját, akkor ezek is ezt mondanák. Azt hisz-

szük, hogy nagyon könnyen magára maradhatna Brandsch“.

— Három hónapot adnak a trafikosoknak a román nyelv elsajátítására. A temesvári trafikosok körlevelet kaptak a monopoli gyártmányok temesvári lerakátának vezetőjétől. A körlevélben figyelmeztetik a dohánytőzsdék tulajdonosait, hogy a monopoli készítményeket és bélyegeket csakis erre a célra szolgáló üzlethelyiségben árusíthatják és az nem történhetik magánlakásokban. A körlevél azután a trafikisok román nyelvtudásával foglalkozik. Mindazok részére, akik a román nyelvet nem bírják, vagy törve beszélik, háromhónapi időt adnak a román nyelv teljes elsajátítására.

Ma nap

A zöld asztal

Magyarország miniszterelnöke Gömbös Gyula szenzációkban bővelkedő beszédet mondott a Gyárosok Országos Szövetségének közgyűlésén. A beszéd különösen azért tarthat számot az érdeklődésre, mert nem is oly rég a Kisantant két külügyminisztere is a békés kibontakozás lehetőségéről beszélt, így ama bizonyos zöld asztal, amelyre a magyar miniszterelnök hivatkozik, nagyon is alkalomszerű.

Gömbös Gyula ezt mondta:

„Remélem, hogyha egyszer, a zöld asztalhoz leülünk és férfias őszinteséggel feltárjuk a nehézségeket, amelyek a Duna medencében a gazdasági együttműködés elemei tornyosulnak, meg lesz a megértés, ha komolyan akarjuk ezt a megoldást, mert mindenkinek éreznie kell, hogy ezek a válaszfalak hiából ideig-óráig emmaradhatnak, de az élet a válaszfalak ledöntését sürgeti.”

„...ha komolyan akarjuk — mondta a magyar miniszterelnök. S mi szinte ösztönyszerűen mondjuk utána, ha komolyan akarjuk.”

Szeretnők, ha a magyar miniszterelnök szavaira a szomszédos államok kormányai megszólalnak és őszinteséggel és férfias-sággal csatlakoznának Gömbös kívánságához és — leülének valóban a zöld asztalhoz. Mert erre itt van a 24 óra. Ma még nem késő, de ki tudja, hogy nem lesz-e már késő, ha holnap ülnék le? Nem hal-e meg a beteg, amikor végre az orvosok megtalálják az orvosságot?

Gömbös Gyula felhívásának csak örülnie kell mindenkinek aki ismét egy jobb, egy békésebb, egy alkotóbb világot akar. Örülnie kell a Kisantantnak is, amely hiába kívácsolódott egybe politikailag, — gazdaságilag nem lesz sohasem egy. Le kell tehát ülni a zöld asztalhoz. Tárgyalni kell. Meg kell hányni-vetni a népek sorsát és végre tenni is kell már értük valamit.

Az osztrák pofon

Elcsattant ez is. Keményen, bátran és férfiasan vert rá Dollfuss a hitleri ábrázatra, amikor azzal fogadta a porosz minisztereket, hogy — nem is fogadta. Mert semmiképpen nem mondható fogadtatásnak az, amiben a „testvérm nemzet” képviselőit fogadták, amikor a rendőrkapitány helyettes a legnyersebben kijelentette, hogy nem nagyon örülnek ennek a látogatásnak. Hogy a porosz gőg mindezzel nem törődve, mosollya olvadt és mégis ottmaradt Bécsben, ez már nem tartozik a tényekhez. A pofon elcsattant. Az osztrák testvér nem látta szívesen a német testvért.

Milyen különös is ez a politika s benne milyen furcsák az emberek. Hónapokkal előbb, de különösen Brüning német kancellársága idején alig akadt egy osztrák is, amelyik ne akarta volna az anchluss-t. Ma?

A válasz elhangzott a bécsi rendőrtörök helyettes ajkáról. S ez a válasz bizonyítéka annak, hogy a Hitler Németországának barátsága még Ausztriának sem kell. Az osztrákok egészen nyíltan hirdetik, hogy nem hajlandók tartománnyá sülyedni, hanem szabad és független Ausztriát akarnak.

Ausztriát és sem Ausztria-tartományt, amelynek élére Hitler kinevezne majd egy kormánybiztost, aki guzsba kötné mindazt, ami Ausztriában él, gondolkodik, alkot, guzsba kötné az emberi szabadságot.

Hiába ajánlkozik fel a testvér, hiába kellett magát a német „menyasszony” — Ausztriának nem kell.

Nem kell tehát Németország barátsága Ausztriának. Ugy látszik Ausztria nem felejt. Königrätz fáj, vagy Hitler? Mindegy. A lényeg egy: nem kell az osztrákoknak Hitler, sem a hitlerizmus.

Hogy kellene hát akkor a többi nemzeteknek?

Osszeveszett feleségével s aztán

Bicskával össze-vissza szurkálta magát egy bukaresti kereskedő

A parkban játszó gyermekek vették észre az elkeseredett öngyilkost

Bukarest, máj. 15.

A bukaresti Calarasi parkban játszó gyermekek egy alvó embert vettek észre a bokrok alatt. Mikor közelebb mentek az alvóhoz, rémülten látták, hogy feje vértócsában fekszik. Az egyik kis fiú azonnal szólt a közelben posztoló rendőrnek, aki intézkedést hozott a hulla elszállításáról. A vizsgáló megállapította, hogy a halott Aerisian Marinic kereskedővel azonos. Mivel a szerencsétlen ember nyakán még seb tátongott

az a feltevés alakult ki először, hogy gyilkosság történt.

A vallomásokból azonban az derült ki, hogy Aerisian tegnap este összeveszett feleségével. A feldühödött férj azután eltávozott hazulról és a park felé vette útját. Végül elkeseredésében elhatározta, hogy öngyilkosságot követ el. A nála levő bicskával a nyakába szurt és elvérzett, anélkül, hogy tettét valaki is észrevette volna.

A jóhumoru betörők

Megvacsoráztak és lefeküdtek az orvos ágyába és hajnalban kifosztották a lakást

Mohács, máj. 15.

A mohácsi államrendőrség bünygyi osztálya hosszas nyomozás után elfogta Krémer József cipészsegédet és Maros István szabósegédet, akik kirabolták Szücsy Ferenc dr. mohácsi fogorvos lakását.

A két ember kileste, hogy a fogorvos feleségével együtt elutazott, betörték a lakásba s ott többszáz pengő készpénzt, nagyértékű ékszereket és sok aranyfogsort zsákmányoltak.

A betörők este hatoltak be a lakásba. Először pompásan megvacsoráztak, azután megvetették az ágyakat, lefeküdtek, regge-

lig mélyen aludtak az idegen lakásban és csak akkor láttak a fosztogatáshoz. Az ékszereket és arany fogsorokat értékesítés céljából autón Budapestre akarták szállítani. Erre a célra fölfogadták Piukovics Áron sertésnagykereskedő sofőrjét. Az autó vásárlásnap indult volna a fővárosba, de a sofőr feljelentést tett a rendőrségen.

A detektívek akkor ütöttek rajta a betörőkön, mikor éppen előszedték rejtékhelyükről az értéktárgyakat.

A fogorvos lakásából elvitt nagyszámú pénzt a két betörő már utolsó fillérig elköltötte.

Horogkereszt a belga parlamentben

A letépett horogkeresztes zászló miatt a német nagykövet magyarázatot kért, de a miniszterelnök nem tartotta szükségesnek a magyarázatot

Brüsszel, máj. 15.

A belga parlament tegnapi ülésén szokatlan botrány történt. Az ülés már 30 órája tartott egyhuzamban, mert aznap nagyszabású pénzügyi javaslatok megszavazásáról döntöttek. Mint ismeretes ezeket a javaslatokat, amelyek diktatóri hatalommal ruházzák fel a kormányt, meg is szavazták. Az ülés végén Lehaut kommunista képviselő hirtelen felugrott és kabátja alól egy horogkeresztes zászlót vett ki, amelyet lobogtatni kezdett.

Ezután bejelentette, hogy a zászlót a német konzulátus homlokzatáról szedték le még május elsején. A bejelentés természetesen nagy feltűnést keltett és az ülésen je-

lenlevő brüsszeli konzul azonnal megjelent Hymans külügyminiszternél, akitől intézkedéseket kért a bűnösök elfogatására.

A legnagyobb meglepetésre azonban Hymans azt válaszolta, hogy az izgalmas ülés rendkívül kimerítette és ezért arra kérte a konzult, hogy másnap keresse fel hivatalában, ahol a kérdést megvitatják. A német követ másnap megjelent a külügyminiszteriumban, ahol Hymans ezt a nézetét fejtette ki, hogy az incidens teljesen jelentőség nélkül való és így semmiféle szankciókat sem áll módjában foganatosítani.

Az incidens ily módon való elintézése német politikai körökben kinos feltűnést keltett.

Egyre-másra gyilkolják Szofiában a politikusokat

Szófia, máj. 15.

A bolgár belpolitikának megint véres szenzációja van. Tegnap délután nyílt uccán lelőtték Napetoff volt kommunista képviselőt. A merénylő a nagy csődületben egérutat nyert és megmenekült. A kommunista munkásság azonban vezetőjük meggyilkolása miatt nagy tüntető felvonulást tartott. A többszáz főnyi tömeg útját rendőrkordon állta el. A rendőrség és a tüntetők között összeütközés keletkezett és ennek folytán

12 sebesülés történt. Végül is a tömeget szétoszlatták.

A fővárosban nagy a nyugtalanság, mert a nap folyamán újabb politikai gyilkosság játszódott le. Az áldozt ezuttal Petroff Vasile politikus volt, akit egy macedón forradalmár két revolvergolyóval halálra sebezett. A hatóságok elhatározták, hogy minden intézkedést meg tesznek az újból felújuló politikai gyilkosságok leküzdésére.

A vadon leánya

A domb tetejéről ragyogó kilátás nyílik a környékre, amelyet csak keleten szel kit meg a Tembo hegység, mint kővé vált óriási hullámtaraj, mely cikk-cakkos gránitormait végül csupaszon szegzi az égnek, oly messze, és oly magasan, hogy árnyékuk ad éli nap káprázatában, alig egy árnyalattal halványabb, mint maga az égbolt.

Nyugatnak és északnak lassu eséssel lejtőzödnek a hegyoldalak és ahol a lejtők sikkba érnek, ott kezdődik a vadon, amely megszakítatlanul terjed ki egész Közép-Afrikára, mint mozdulatlan növénytenger, amelynek mélye azonban terhes a vad és tékozló élettől.

Egy hajnalon Dyke és Jeane Seggonaux annak a dombnak a tetejére hágtak fel, amelyen a kerületi biztos háza épült.

Magas cédrus alatt álltak meg, ahonnan megszakítatlan kilátás nyílt a környé lankáira, innen is, onnan is. Egy darabig egyikük se szólt. A domb pereme és alant a falu, a kelti hegyek árnyékában volt még, de a szemhatárra nyúló vadon már vígan fürdött a kora napsugarakba, melyek aranyba játszó, lobogó színekkel elenkitették természet egyhangú zöld panorámáját.

Dyke mélyeséges hatással volt a látvány. Ez igazán Afrika volt, még pedig a javából. A levegő hűs volt, még pedig szinte izes, mint a hegyek között szokott. A falun, a keskeny raktárpületeken és a domboldalon álló házon kívül nyoma sem volt emberi hajléknak a mérhetetlen tájon... Ahogy nézte, vissza idéződött emlékébe az a nap, mikor első ízben állt a Livingstone hegységnek egyik magas csúcán és Nyasára bámult alá éppily varázslatos fényű hajnalon, mint a mai. És valami elmondhatatlan bánatra emlékezett, valami kifejezetlen sóvárgásra, mely úgy lopózott be akkor elragadtatásába, mint a szél fodrozza meg a nyugodt amerikai tengertükröt. Bánatra és sóvárgásra, amely ime, most is jelentkezt szívében, — még erősebb és megfeythetlenebb hullámban, mint akkor.

Társára pillantott. Félában térdelt mellette, két keze maga elé esett kalapját foga; így bámult kerekre táglult szürke szemé alant a tájra, mint akit váratlan igézet ért. Csipejéig érő selyem-kabátka volt rajta és ugyanabból a kelméből való sál a vállán átvetve és összekötve a keblén.

Dus fekete haját simán hátra fésülte a bomlokából, de a füle körül előgondörögtek a vastag, lágy tincsek. A hajnal hűvös levegője pirosra csippte az arcát, melyet már gyöngén elbarnított a trópusi nap...

Itt, a cédrus fekete sudara mellett, a mérhetetlen és primitív panorama horizontjába rajzolódva, olyannak látta Dyke ezt a leányt, mint az egészségtől és mohó, de elfojtott erőktől remegő, gyönyörű vadat. A bozotból kisurranó párdutot juttatta eszébe, amint kecses és félelmetlen mozdulatban szimatol és a nőstény-orosziánra emlékeztette, amelynek sziluetjét szoborszerű mozdulatlanságában látta, az alkony egere vázolódva egy puszta gránit-tömb tetején. Soha ilyen szépségesnek nem látta még, úgy hogy szinte hangulatzavaróan durvának hangzott a saját szava, mikor végül megszólalt:

— Nos, ez a mi vadonunk!

A leány gyors, mély lélekzettel fordult feléje:

— Hihetetlenül szép. Csaknem tulsok, mérhetetlenül sok arra, hogy magunkba fogadjuk!

— Ó, — mondta a férfi: — Afrika mindig ilyen. Sohasem telíthet el. Gondolom, ezért van, hogy mindenki visszatér hozzá. Mert mindig új és vonzó alakban látja és

A nagyváradi Törekvés tornászai szenzációs mutatványokat végeztek

Nagyvárad, máj. 15.

Örökre felejthetetlen látványban volt része Nagyvárad közönségének vasárnap délután. A Törekvés 100 tagu vegyes tornászárdája vonult fel a Rhédey-kerti sportpályára.

Délután 4 órakor a premontrei gimnázium tornaterméből Farkas Pál szakosztályi elnök vezetésével a legtökéletesebb tegyelemzettséggel haladt végig a város főuccáján

a festői piros-fekete dresszes tornászgarda. A felvonuló csapatot százak és százak követték egészen a sportpályáig, ahol megkezdődtek a tornászok bemutató gyakorlatai.

A szabad gyakorlatok elragadtatták a közönséget és percekig ünnepelte a tornaszokat.

A nyujtón szinte akrobataszerű mutatványokat végeztek az Eidlitz fivérek, Róth, Dienes és még számosan.

Az új konverziós törvény

A mezőgazdasági és városi adósságok szabályozásáról szóló törvény

I. énkilencedik közlemény.

29. §. A jelen törvény kihirdetése előtt a törvény rendelkezései alá eső adósok javára eszközölt bármely végrehajtási joglépes, ide nem értve a kivételes követeléseket, a törvény erejénél fogva megszűnnek.

A megadott időhaladék és a megegyezés szerinti fizetés-felosztás egész idő tartama alatt olyan hitelező, akinek követelése 1931 december 13-át megelőző időből bármely címen is keletkezett, a jelen törvény rendelkezései alá eső adóssal szemben, ennek ingó vagy ingatlan vagyonára és jövedelmeire nem eszközölhet és nem folytathat semmilyen behajtási vagy végrehajtási joglépest.

Ezek a rendelkezések a jelen törvényben kivételesekként megjelölt követelésekre nem nyernek alkalmazást.

30. §. Amennyiben a jelen törvény alkalmazásának egész ideje alatt valamelyik mezőgazda adós bármely természetű zárlat által akadályozva van termése értékesítésében, a törvényszék elnöke jogosítva van végleges és meg nem felelbezhető elnöki rendeletet kibocsájtani avégből, hogy a zár alá vett és így nem értékesíthető termés a törvényes alakszerűségek megtartásával eladassék, a törlesztési részlet idejében való fedezése céljából.

31. §. Azok az adósok, akik a jelen törvényt alkalmazó hatóság elé belyegzetlen vagy nem illetékezett magánokiratokat használnak fel, fel vannak mentve a bírság alól és csupán a belyegtörvény értelmében járó belyeget és illetéket fizetik.

Azon hitelezők ellen, akik belyegzetlen vagy nem illetékezett okiratot használnak s nem egyeztek meg adóssaikkal a törvényben meghatározott idő alatt, az illetékes hatóságok felhívására hivatalból azonnal fölveszik a kihágásról a jegyzőkönyvet és alkalmaz-

zák a belyegtörvény szigorát.

32. §. A mezőgazda-adósok a törvényszék jóváhagyásával eladhatják adósságaik rendezése céljából ingatlanait. Az eladás nyilvános árverésen történik, a törvényszék által megállapított kikiáltási áron, a kiskorúak vagyonára vonatkozólag megállapított önkéntes árverés szabályai szerint. A befolyó vételárból, amely az eladást elrendelő törvényszékeknek letétbe helyezendő, az ingatlanra bekebelezett jelzálogos hitelezők követeléseit elégitendők ki és azután a kimutatás szerint aránylagosan a személyes hitelezők követeléseit kerülnek kifizetés alá.

33. §. A jelen törvény beterjesztése után eszközölt bármely elidegenítés, dologi jog létesítése, a termésre vonatkozó kézzizálog-jog kivételével hatálytalanok azon hitelezőkkel szemben, akiknek követelése a jelen törvény beterjesztése előtti időkből származik. Kivételt képeznek a Creditul Ipotecar Agricol al Romaniei javára létesített dologi jogok.

34. §. Az 1932 évi április 19 és okt. 26-iki törvények értelmében benyújtott és ezidő szerint függőben levő kérelmekre megindított eljárások megszűnnek, azonban a felhasznált okiratokra és bizonyítékokra a jelen törvény értelmében keletkező eljárásban hivatkozás történhetik.

35. §. Azok is részesülnek a jelen törvény kedvezményeiben, akiknek valamely mezőgazdasági ingatlanra a polgári törvénykönyv 285. szak. értelmében hasznélvezeti joguk van, még akkor is, ha egyáltalán nincs is mezőgazdasági ingatlanuk tulajdonukban, azonban azzal a feltétellel, hogy a gyermekek számára biztosított jogok meg ne sértsenek.

(Folytatjuk)

ezért sohasem elégülhet ki.

— Örül tehát, hogy eljött?

Nyugatnak lendítette karját a rendes Dyke-mosollyal: — Ez már maga elég, anélkül, amit még ez a vadon ígér.

A leány megint nyugatnak fordult. A nap éppen a legmagasabb oromra hágtott és a dombok árnyéka gyorsan mászott felfelé a lejtőkről, hogy helyet adjon a kora reggel tékozló, friss verőfénynek. A leány szemébe komolyság költözött a látványra.

— Itt megyünk le egyenesen? — mutatott le aztán a lejtőn.

— Oly egyenesen, ahogy csak lehet, bár nehezebb dolog, mint látszik. Jó csomó napunkba kerül majd, míg a rengeteg széléhez érünk. Az embereknek aztán neki kell vágniuk, tudja.

— De holnapra minden kész lesz?

— Minden. Ha dr. Recco is kész lesz. A leány fölkel, föltette a kalapját, mert a napsugarak már forrón tüzték át a cédrus zöld ernyőjén.

— Azt hiszem, jó volna visszatérnünk, — mondta a leány. — Dr. Recco várni fog ránk a reggelivel... Mondja! — tette hozzá egyszerre — gondolkodott már az én... vőnőmről?

Dyke nem felelt. Mit gondoljon erről az emberről, aki merő véletlen folytán tette lehetővé neki, hogy ily fantasztikus és regényes kalandra keljen? — Gondolkodott-e már róla?... Tényleges bizonyítékokból, vagy csak ösztönből alapozza meg róla a véleményét?

(Folyt. köv.)

Felmentették az irredentizmussal vádolt csikszeredai legényeket

-- Nincs törvény arra, amely megtiltaná a magyar nemzeti színek használatát Romániában

Csikszereda, máj. 15.

Május elsején májusfát állítottak a csikszeredai legények szerelmes leányzók lakásának udvarára. Ősi szokás szerint pántlikákkal is feldíszítették a májusfát, hogy attól jobban dobbanjon meg reggelre kelve, a szerelmes leányzók szíve. A természet rendelese szerint zöldszínű májusfára piros és fehér színű szallagok is kerültek a többi pántlikák közé. Ezért indult meg az eljárás Csibi Están és Sipos György ellen. Mert zöld színű fenyőfán piros és fehér pántlikák: ez magyar szín ez irredenta provokáció, ez a Marzescu-törvény után kiált. S ha a Marzescu-törvény után rikolt az a pántlikás májusfa: a Marzescu-paragrafus tlapján rögtönítélő bíróság elé kerültek az ősi szokásnak hódoló legények.

Dr. Otetea Valér csikszeredai román ügyvéd, aki ellátta a védelmet, a váddal szemben kijelentette: nincs olyan törvény, ami megtiltaná, hogy ne szabadna magyar nemzeti színeket használni Romániában. Ha volna ilyen törvény, akkor a szászok sem

használhatnák nemzeti színeiket, holott minden ünnepükön használják. Megemlíti dr. Otetea azt a tényt is, hogy 1926-ban, az Averescu kormány választásakor magyar nemzeti színű lobogókkal vonultak fel az

erdélyi magyar választók és mégsem omlott össze a birodalom.

A bíróság is erre az álláspontra helyezkedett és felmentette a vád alól a legényeket. Lascov főügyész felebbezett.

Véres diákverések a csernovíci egyetemen

A hitlerista és cuzista egyetemi hallgatók összeverekedtek a zsidó diákokkal

Csernovic, máj. 15.

A csernovíci egyetemen tegnap véres verekedés volt a keresztény és zsidó hallgatók között. A keresztény diákok megakadályozták, hogy a zsidó diákok az előadásokra bemenjenek. A zsidó diákok a rektorhoz mentek panaszsra, a rektor azt mondta

nekik, hogy csak menjenek nyugodtan az előadásokra. Másnap öt zsidó diák ment fel az egyetemre, akiket a keresztény diákok közrefogtak és ütlegelni kezdtek. Az egyiknek sikerült kiszabadítania magát és a zsidó diákokthonba menekült, segítségül hívta társait. Harminc-negyven zsidó diák ment szorongatott társaik segítségére. Az egyetem épületében renoválás folyt és a diákok

téladarabokkal verekedtek, egész sor téglákat dobtak egymás fejébe.

Két szakasz rendőr vonult ki a verekedés hírére, azonban az egyetem autonómiája folytán nem hatolhattak be. A verekedő diákok később kiszorultak az uccára és a rendőrség ekkor lépett közbe.

Tíz diákot súlyos sebesüléssel a kórházba szállítottak. Letartóztatás nem történt.

Nem történt semmi

A német miniszterek hazamentek Bécsből

Győzött az osztrák józanság és a Dollfuss-kormány erélyessége

Bécs, máj. 15.

A Heimwehr és a Heimauschlutz osztagainak nagy felvonulása lezajlott. A Schönbrunnban megtartott gyűlésen Dollfuss kancellár és Stahrenberg herceg a Heimwehr vezére is felszólaltak és kijelentette, hogy a kormány és a Heimwehr halad kitűzött útján. Ezután a Heimwehr mintegy 25.000 tagja felvonult a belváros felé. Az uccák szorongásig zsúfolva voltak a tömeggel, amely élénken tüntetett a felvonuló Heimwehr ellen. A Mariahilfer-strassen a rendőrség szuronyszegezve szorította vissza a tüntetőket. 500 előállítás történt.

A felvonuló heimvehristák a Schwarzenberg-téren szétesztek. A Barna Ház és a városháza megszállása, amitől tartottak, elmaradt.

Frank dr. a Bécsben tartzkodó porosz igazságügyi biztos fogadta az osztrák sajtó képviselőit, akik előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Mi nem az osztrák kormány, hanem az osztrák nép hívására jöttünk ide és a bécsi nép megható szeretettel fogadott minket. Németországban élet-halál harc folyt a német állam fenmaradásáért. Ha Hitler nem jön, a kommunisták jöttek volna és elképzelhető mi lett volna Németország sorsa. Hitler politikája békepolitika és aki látta Németország május elsejét, az nem beszélhet erőszakról.

Frank egyébként tegnap visszarepült Berlinbe, míg Karl feleségével együtt Prágába utazott.

Az első revízió

Határkiigazítás Csehszlovákia és Románia között

Beavatott népszövetségi körökben ma azt a hírt kolportálták, hogy határkiigazítás ügyében megegyezés jött létre Csehszlovákia és Románia kormányai között. Az egyezményben a csehszlovákiai Máramaros-megye egy részének Románia részére történő átcsatolásáról van szó. A lapok prágai jelentései megerősítik a terület átengedésének a hírét.

Genf, máj. 15.

Két napi elzárásra ítélték Jugoszláviában egy katolikus püspököt

Belgrád, máj. 15.

Budanovits Lajos katolikus püspököt, egy általa aláírt és felolvasott pásztorlevél miatt, a Szokol-egyesületek feljelentésére, ma bíróság elé állították. A szabadkai bíróság két napi elzárásra és 4800 dinár pénzbüntetésre ítélte a püspököt, akinek ügyvédje a bíróság illetékességét kifogásolta és kijelentette, hogy a püspököt csak a Szentszék teheti felelőssé.

A bíróság azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy Jugoszlávia és a Vatikán

között nincs konkordátum és így a Szentszéknek semmi beavatkozása nincs.

Időjárás

Hűvös, szeles, változékony idő, sok helyen záporosóval.

1933.
M. 12.

ERDELYI
MAGYARSÁG

3

FILMPALACE

Kedd, szerda: Charles Farrel és Madge Evans legújabb háborús filmje

Bécsi leány

A váradi szőlőhegyen szívenszurttak egy fiatal kárásztelki legényt

Szerelmi féltékenység, vagy szadista kéjgyilkosság

A gyilkos a hullát a gyilkosság után megcsonkította. —

Nagyvárad, máj. 15.
Páratlan bestialitással elkövetett gyilkosság történt vasárnapról hétfőre virradó éjszaka a nagyváradi szőlőhegyen. Nagyvárad bűnügyi krónikája az utóbbi években szerencsére szűkölködött a gyilkosságokban, ez a mostani bűntény azonban kegyetlenségben és borzalmasságban minden emberi képzeletet felülmúl. — A gyilkosság áldozata Jámbor Ferenc 20 éves szőlőmunkás, kárásztelki (Szilágymegye) illetőségű legény, aki midnössze két hét óta tartózkodott Nagyváradon.

Munkatársunk már a kora délelőtti

órákban kintjárt a gyilkosság helyszínen és a bűntény felfedezéséről, valamint a nyomozás eddigi eredményeiről a következőkben számol be:

A Görög-oldalon a Merza-féle szőlőtől mintegy 3—400 lépésnyire történt a gyilkosság. Itt a Merza-szőlőben volt alkalmazásban Jámbor Imre édesanyjával együtt, aki szakácsnő a szőlőben. A gyilkosság maga egy lucernában történt, a várostól távol, elhagyatott helyen, ahol a gyilkos nyugodtan végezhetette bestialis művét, nem kellett attól tartania, hogy valaki megzavarja.

szerint a gyilkosság hajnalban történt. A holttest megcsonkítása ugyanis olyan szinte operatőri biztonsággal történt, hogy az sötétben végrehajtani nem lehetett.

Dr Nestor vezetőügyész utasítására a holttestet az olasz-i temető halottasházába szállították és ma délből boncolják fel.

A rendőrség bűnügyi osztályának teljes apparátusa lázasan nyomoz a gyilkos kézrekerítése után. Házkutatásokat tartottak a szomszédos szőlőkben és tanyákban, elsősorban a Füzesi-fiúk lakhelyén. Az áldozat ellopott ruháit keresi a rendőrség, mert ez a további nyomozás legfontosabb kiindulópontja.

Mint már mondtuk, a gyilkosság indokára nézve két feltevés van. Rablógyilkosság semmiesetre sem történhetett, mert hiszen Jámbor Imrénél pénz nem volt. Vagy szadista kéjgyilkosság, vagy pedig szerelmi bosszu állhat a bűntény hátterében.

Dr Nestor vezetőügyész munkatársunk előtt kijelentette, hogy feltevése szerint féltékenységből ölték meg Jámbor Imrét és a gyilkos éppen azért csonkította meg ilyen embertelen módon a hullát, hogy ezzel is mutassa a gyilkosság okát.

Egy késszurás a szív fölött

A hulla borzalmasan meg van csonkítva. A halált magát egy késszurás okozta a szív tájékán. A gyilkos, miután megölte áldozatát, többel levágta annak nemű szervét és a szájába dugta, készel lemetszette, illetve körülmetélte az ágyékának bőrfelületét is. Az áldozat meztelenre van vetkőztetve, egy szalag fedi csak a véresre csonkított testet mellette a földön mellénye, gummiból készült dohányzacskója, kapcsa és két piros szallag. Megtalálták ezenkívül az áldozat munkakönyvét is. Kabátját és csizmáját, valamint nadrágját és sapkáját magával vitte a gyilkos.

Jámbor Imre édesanyja zokogva felel a hozzá intézett kérdésekre. Fogalma sincs róla, ki követhette el a szörnyű gyilkosságot. Két héttel ezelőtt jött a fia Nagyváradra. Józan-életű fiú volt, nem ivott, a nők körül is keveset forgolódott és két hét alatt nem is ismerkedhetett meg egy leánnyal úgy, hogy a féltékenységből elkövetett gyilkosság indokolta volna felét.

Valószínűbb, hogy egy szadista ember kéjgyilkosságáról van szó

Jámborné elmondotta, hogy fia, aki szőlőmunkás volt, a múlt héten az esős idők miatt mindössze száz lejt keresett. Ezt a pénzt hiánytalanul átadta az anyjának. Vasárnap reggel Jámbor Imre kocsin bevitte Merzánét a városba. Husz lejt kért anyjától a vasárnapi mulatságra, az anyja azonban 30 lejt adott neki. Ettől kezdve Jámborné nem látta fiát és nem tudja, mi történt vele.

A nyomozás megállapította, hogy Jámbor Imre délelőtt járt a Szent János ucca 62 szám alatt, ahol Merzánének borkimérése van és ott nagy előszeretettel sürgölődött egy Szabó Aranka nevű fiatal kiszolgálólány körül.

Délután Jámbor a Szacs vay uccán levő Váradi-féle korcsmában megtartott bálon vett részt. Az elmúlt vasárnap is a Váradi-korcsmában volt Jámbor és ott állítólag egy Károly nevű férfi, akinek vezetéknévét nem tudják, nyitott bicskával fenyegette meg, hogy

megöli őt is és barátait is.

A vasárnap estét Jámbor az Angol-kert vendéglőben töltötte. Barátjaival: Glöchner Andorral, Füzesi Gáborral és Füzesi Sándorral tért be a vendéglőbe, megittak egy félliter bort és 9 óra után távoztak. A rendőrség a gyilkosság színhelyén csak Glöchner Andort hallgatta ki, a két Füzesi-fiú nem tartózkodott oda. Glöchner elmondotta, hogy együtt távoztak a vendéglőből, de egy dülö utnál ő elvált a társaságtól. Hívtá Jámbert, hogy tarison vele, mert úgy közelebb ér hazá. Jámbor azonban azt válaszolta, hogy arrafelé megy, ahol a munkáján lakodolomban van.

Kihallgatott a rendőrség egy Porkoláb Róza nevű nőt, aki vőlegényével együtt este 11 óra tájban ment haza a Görög-oldalon és egy nagyhajú fiatalembert látott doronggal a kezében.

Azon a helyen, ahol a hulla fekszik, két lábnyomot talált a rendőrség: egy csizmas és egy mezitlábnyomot.

A nyomozást vezető közegek feltevése

Alibit igazolnak az első gyanúsítottak

Nagyvárad, máj. 15.

A bűnügyi osztályon hétfőn délután teljes apparátussal folytatták a nyomozást. Osorhan komiszár a detektivgárda élén a városban nyomozott, Cherebetiu komiszár a bűnügyi osztály főnöke pedig a rendőrségen folytatta a kihallgatásokat.

Előállították a rendőrségre a Füzesi fivéreket, akik azonban alibit igazoltak.

Elmondották, hogy együtt mulattak az Angol Kertben Jámborral, aki már akkor is részeg volt, amikor odament. Az Angol Kertben teljesen elázott és olyan részeg volt, hogy

az ő karjukra támaszkodva tántorgott hazafelé.

Feleuton a Füzesi-fiúk is elváltak Jám-bortól és hogy ezután mi történt vele, nem tudják.

Több korcsmában fordult meg az áldozat

A detektívek ezután Jámbor Imre vasárnap délutánjának rekonstruálását kísérelték meg. Végigjárták az összes korcsmákat, ahol az áldozat megfordulhatott. A detektívek első útja a Szacs vay-uccai Váradi korcsmába vezetett. Itt a tulajdonos határozottan emlékezett rá, hogy Jámbor előző nap ott volt délután. Váradiné megkínálta egy pohár borral is a fiút, aki illendően megköszönte.

— Köszönöm, hogy így megemberelt a nagyságos asszony, majd lesz pénzem, kifizetem.

Emlékeztek Váradiéknál arra is, hogy előző vasárnap Jámbor valóban összehozott egy társával. (Ez volt az a bizonyos Károly). Váradiéktól este két óra tájban távozott Jámbor.

A Váradi-korcsma után a Nagypiac-terei Ujvilág kávéházban és a Zöldfa-uccai Zöldfa vendéglőben kutattak a detektívek. Mindkét helyen felismerni vélték a fényképről, hogy Jámbor Imre megfordult ott vasárnap délután.

Az esti órákban előállították a rendőrségre azt a kárásztelki fiút, akivel a Váradi-korcsmában együtt volt vasárnap délután Jámbor Imre. Ez a fiú is alibit igazolt, az ő bemondása alapján azonban megtudták, hogy a sokat emlegetett Károly, aki foglalkozására nézve szódavizkihordó, hol tartózkodik. A detektívek felkeresték ezt a fiút is, aki azonban igazolta, hogy egész vasárnap szolgálatban volt. Ezen a ponton tehát megrekedt a nyomzás.

Betörték a nagykárolyi kötöttárugyárba

A rendőr az egyik tolvajt elfogta

Nagykároly, máj. 15.

A Petőfi-uccán posztoló rendőr igazolásra szólított fel tegnap éjszaka két gyanús embert, akik súlyos csomagokat cipelték. Miközben az igazoltatás folyt, az egyik ember vállán a hatalmas csomaggal futásnak eredt és megszökött. Így csak az egyik tolvajt kísérték be a rendőrségre, ahol elmondta, hogy Németi Gyulának hívták és

egyik társával a Kertész Jenő-féle kötöttárugyárba törtek be, ahonnan nagymennyiségű árut vittek magukkal. A kötöttárugyár a Boltörző Társaság felügyelete alatt áll és így a 10.000 lejes kárt a társaság téríti meg.

1933.
M. H.

ERDELYI
MAGYARSÁG

5

Újabb 5 nyerő jelentkezett

Tudja-e...

A legutóbbi tombolajáték nyerői sorban jelentkeznek. Legutóbb már 5 nyerő nevét közöltük, tegnap ismét jelentkezett öt nyerő, akik a következők:

3447. sz. Egy női ruhaanyag, nyerte Veszprémy Margit, Tasnád.

1630. sz. Egy férfiing, nyerte Gönczi István, Telegd.

1168. sz. Két kg. cukor, nyerte Maros

László, Nagyvárad. Delta-gyár.

1044. sz. 5 kg. liszt, nyerte Dávid József, Szent János.

2414. sz. Egy doboz illatos szappan, nyerte Nagy Ferenc, Bors.

Ezek a nyerők részint személyesen a kiadóhivatalban, részint bizományosaink útján megkapták a nyereményeket.

Várjuk a további nyerők jelentkezését.

Megfojtotta két szentimrei gazda a jövődömondó ciganyasszonyt

Nagyvárad, máj. 15.

Hegyközszentimrén Kovács Piroska szalárdi ciganyasszony gyilkosság áldozata lett. A cigány nő kiválóan értette a jóslást és más szemfényvesztéseket. Sokat járt Kovács Piroska Hegyközszentimrén Varga Károlynénál és Körösi Ferencnével. A két asszony férje észrevette hamarosan, hogy a házukból sok pénz és értéktárgy hiányzik. Vallatni kezdték feleségeiket és ekkor kiderült, hogy a ciganyasszonynak adták oda a hiányzó dolgokat. Varga Károly és Körösi Ferenc elcsalták a ciganyasszonyt Szalárdra, ahova szombaton meg is érkezett Kovács Piroska. A két férj visszakövetelte a cigány nőtől az az elvitt értékeket és amikor ez nem volt hajlandó ezeknek a visszaadására, bezárták egy kamarába és egész nap ott tartották el-

fogva.

Szombat este a két férfi elindult Kovács Piroskával Hegyközszentimrere és utközben újból felszólították, hogy adja vissza a neki adott holmikat és a pénzt.

Nem lehet megállapítani hogy mi folyt le azután a két férfi és a ciganyasszony között. Vasárnap reggel azonban a csendőrség

Hegyközszentimre határában meggyilkolva találta Kovács Piroskát.

Csupán annyit állapított meg a csendőrség, hogy Varga és Körösi vasárnap éjjel bekialtották a szomszédaik portájába, hogy megfojtották Kovács Piroskát és önként jelentkeznek az ügyészségen, ahol azonban tegnapig még nem jelentek meg.

Tárgyal a frank a dollárral

Washington követeli Franciaországtól a dec 15-én esedékes törlesztést

Páris, máj. 15.

A Havas-ügynökség jelentése szerint Franciaország washingtoni követe fontos megbeszéléseket folytatott Rooseveltnél. A tárgyalások arról folytak, hogy Fran-

ciaország mikor fogja megfizetni a december 15-én lejárt fizetési rátáját. Az elnök azt akarta keresztül vinni, hogy Páris egy közeli időpontban fizessen. A tárgyalások eredményéről még semmi sem szivárgott ki.

Beretvával elvágta a nyakát egy nagyváradai katona

Nagyvárad, máj. 15.

Tegnap délután félháromkor a Rhédey-kertben Mica Demeter 22 éves 85-ös gyalogezredbeli katona borotvával elmeteszte a nyakát és mikor észrevették, már nagy vér-

tócsában eszméletlenül feküdt a földön. Azonnal értesítették a mentőket, akik a katonát kórházba szállították. Állapota életveszélyes.

Független magyar államért harcolok

-- mondotta Gömbös Gyula, magyar miniszterelnök

Nagyvárad, máj. 15.

Budapestről jelentik: A Magyar Gyariparosok Szövetsége vasárnap tartotta közgyűlését, amelyen megjelent Gömbös Gyula miniszterelnök is, aki nagy beszédet mondott

— A független magyar államért harcolok — mondotta — de ez nem jelenti azt, hogy az önállóság politikáját kell üznünk, mindaddig azonban, amíg más államok az önállóság politikáját követik, mi sem tehetünk másként, nem lehetünk „bakkok”. A londoni világgazdasági konferenciára nem szabad azzal a gondolattal mennünk, hogy az ügyis meddő lesz, hanem fel kell ott tárnunk a magyar kérdés egész komplexumát és kifejezésre juttatni, hogy amíg a revízió kérdé-

sében kedvezőbb atmoszféra nem teremődik nem lehet javulást várni.

Megőrült és le akarta gyilkolni családját egy nagyváradai korcsmáros

Hétfőn este Kádár Ernő Virányi-ucca 2 szám alatt lakó korcsmároson súlyos idegroham vett erőt. Minden keze ügyébe eső tárgyat összetört és családját legyilkolással fenyegette. A megrémült családtagok értesítették a posztoló rendőrszemet, aki ki hívta a mentőket, mire azonban a mentők kiérkeztek, a korcsmáros már lecsillapodott és a felesége nem engedte, hogy a rendőrségre, vagy a kórházba elszállítsák.

...hogy Rómába a napokban érkezett meg Bruni Valentino olasz munkás aki Morambique afrikai gyarmaton elvesztette állását és innen egészen Rómáig biciklin tette meg az utat. A sok ezer kilométeres távolságot — leszámítva a tengeri utat — tizenegy hónap alatt tette meg.

...hogy Bécsben forgalmi tanfolyam nyílt meg, amelyet a rendőrujoncok 2 hónapig kötelesek hallgatni. A nagy város közlekedésének az irányítása olyan bonyolult ma már, hogy valóságos tudományt képez.

...hogy nemrég halt meg Li-Tsing-Jan kínai földműves, a világ legöregebb embere. Az agastyán bebizonyíthatólag 1677-ben született, tehát 256 éves. Házasságából 232 utódja származott. Magas életkorát állítólag valami különleges növény élvezetének köszönheti.

...hogy Bercht osztrák artista hónapokon át tartó fáradságos munkával korecsolyázni tanított egy tyukot. Hogy a tyuk el ne repülhessen a korecsolyák meglehetősen súlyosak voltak, úgy hogy a „művész tyuk” kénytelen a jegen maradni. A „művészt” máris tömegesen elhalmozták a varieték szerződésekkel.

Három milliárdos belső kölcsönt vesz fel a szovjet

Moszkvából jelentik: A népbiztosok központi végrehajtó bizottsága elhatározta, hogy hárommilliárdos belső kölcsönt fog fel venni és ez a második ötéves terv költségeinek a fedezésére szolgál. A belső kölcsönt tíz év alatt fizetné vissza a szovjet.

PETROLGÁZFŐZŐGÉP különlegességek

„Kronprinz” Matador 800 — lei
„Sitara-Royal” — 400 — lei
„Hailer” Superior — 250 — lei

Kérje a legújabb árjegyzéket gázfűzőkről stb. és építésvásárlásokról. STERN vaskereskedés Oradea, Nagypiac-tér 2 Telefon 8-92.

APROHIRDETÉSEK

Nem üres reklám, hanem

valóság, hogy 6 drb. művészi 70 letért lev. lapot csakis Róna fényképész készít, Teleki-u. 4.

EGY cukrász segéd, jó munkás azonnal felvétetik. Schwimmer cukrász. 594

JÓ KERESÉTTTEL Váradhoz közel tevéő községekbe kijáró újságárusokat felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

FŐZŐNŐ hosszú bizonyítvánnyal felvétetik. Szilágyi Dezső ucca 7. 591

KERESEK abszolút megbízható hosszú bizonyítvánnyal rendelkező 30.35 éves gyermekszerető, jobb nőt. Háztartás nincs jel. ígére a kiadóba. 593

ÜZLETVEZETŐT keres a csatári Hangya szövetkezet. Bővebb felvilágosítást nyújt az Igazgatóság. 598

MINDENES jobb leányt szerény igény. nyel felvesz Dr Deákné, Str. Pavel. 592

MINDENES leány jó bizonyítvánnyal azonnal felvétetik. Salamon, Str. Matei Corvin (Batthányi ucca) 10.

KERESEK azonnalra, vagy elsejére megbízható, jó erkölcsű, ügyes mindenest vagy minden szobaleányt, éves bizonyítványokkal. Főzés nincs. Dr Edelmáné, Rimanóczy ucca 12. I. emelet 6.

HAZMESTER bérházban felvétetik. Aurel Vlaicu 51, Jelentkezni 5—7-ig. 597

MINDENES szobaleány felvétetik azonnal, Silbermann, Nagypiac-tér 6. 586

GRATAROST mozgó piaci árusításhoz felveszek. Cim a kiadóban.

ASZTOR-NYOMDA, ORADEA